

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

U pravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

† Dr. Štefan Kočevár.

Zopet je neizprosljiva smrt s svojo osorno roko posegla mej naše vrste in kot žrtev si izbrala častitljivega starčeka, velezaslužnega prvaka in očeta Slovencev na dolnem Štrskem bivačih, dra. Štefana Kočevarja, kateri je preteklo noč ob 1/2 12. uri izdihnil svojo blago dušo.

Dasi smo bili po došli poročilih pripravljeni na katastrofo, nas je vendar ta pretužna vest do duše pretresla in štajerski Slovenci, z njimi pa ves slovenski narod oplakuje danes izgubo jednega najodličnejših sinov in uzornega voditelja, ki si je pridobil tolike zasluge za narodno probujenje, vsled svojega preblagega, kot solnce čistega značaja pa splošno izredno velespoštovanje in celo pri političnih nasprotnikih nenavadne simpatije.

Kdor je pokojnika poznal, moral mu je biti iz vsega srca udan, kajti toliko in tako lepih lastnostij je redkokdaj združenih v jednom istem organizmu.

Kak je bil pokojnik, razvidi se najbolj iz odpitnice njegove ob priliki Trstenjakove 60letnice, ko je v svoji pohlevnosti mej drugim rekel: „da po svojih močeh ni mogel mnogo za narod storiti, a da vsacemu, posebno pa mlajšim zagotavlja, da to, kar je v svojem življenju za narod storil, je največja tolažba v starosti; verjemite mi, da se človeku na starost zdi, da vse drugo je malo ali nič, le to, kar je človek za narod in občini blagor storil, to ostane in ima svojo vrednost.“

Iz teh vrstic veje pravi Kočevarjevi duh, to je njegovega življenja javno izrečeni program, v katerega izvrševanju si je pridobil ljubezen vseh Slovencev od snegom krite Ojstrice do vinorodnih gor ob Sotli in Muri in do Slovenstva skrajnih mej, nenavadno spoštovanje in socialno veljavo pa v vseh krogih.

Večen mu bodi spomin!

Pokojni dr. Štefan Kočevár porodil se je v 15. dan avgusta 1808. l. v Središči iz imovite rodbine, čije uplivu je deloma pripisovati, da je ta lepi trg ostal vedno odločno naroden. Obiskoval je najprej domačo šolo, gimnazijo dovršil je v Mariboru, koncem l. 1826. pa se je upisal na vseučilišči v Gradci, pozneje pa na Dunaji, kjer je bil l. 1834 promoviran doktorjem medicine in kirurgije. Nastanil se je kot praktični zdravnik v Celji, a leta 1836. preselil se kot c. kr. okrajni fizik v Podčetrtek, od koder je l. 1852 bil prestavljen v istej lastnosti v Celje, kjer je ostal do smrti. To bi bili jako kratki podatki za več nego 40letno delovanje, katero je za svoj glavni smoter imelo domovino, v katerem je vedno in dosledno prizadeval si oživljati in krepiti narodno idejo. V Gradci že se je seznanil s slavnim Lj. Gaj-em in bil vrstnik poznejših pisateljev dr. Josipa Muršeca in Antona Murka, ki so se vzajemno vzpodbujali za povzdigo materinega jezika in tej zadači zvesti ostali tudi pozneje v praktičnem življenju.

Bila je takrat še tužna doba na Štajerskem, narodnjaki še niso bili tako gosto sejani kakor dan danes, ampak narodnjak, ki je šel obiskat najbližjega si slovenskega rodoljuba, moral je, kakor je pripovedoval gosp. Trstenjak ob priliki svoje 60letnice, hoditi 20 ur daleč, od sv. Jurija na Ščavnici do Sotle k dru. Kočevarju. Takrat trebalo je orati ledino na narodnem polju in pokojnik bil je za to pravi mož. Ne le, da je ob nedeljah skliceval narod vkupe v Poljčanah ter ga poučeval in bistril, bil je tudi duša vsemu društvenemu življenju v Podčetrtku in pridobival posestnike, duhovnike in uradnike za narodno stvar, kupoval slovenske knjige in delil je dijakom in prostemu ljudstvu, dopisoval v Gajev časopis, nabiral gradivo za jugoslovanski slovar in bil v vednej dotiki s tedanjimi pisatelji Stankom Vrazom, Miklošičem, Trstenjakom in dr.

L. 1848. zavzel se je za združenje južnih Slovanov ter šel z deputacijo Slovencev v hrvatski sabor, kjer je pozdravil

LISTEK.

Junak našega časa.

(Roman M. Lermontova posl. J. P.)

Pečorinov dnevnik.

II.

Knežna Mary.

(Dalje.)

13. maja.

Danes ustal sem pozno; ko sem prišel h kopeli, nikogar še ni bilo tam. Bilo je vroče; beli, raztrgani oblaki valili so se izza snežnikov in obetali hudo uro; vrh Mošuka se je kadil kakor ugasnena bakla; okrog njega plazile in vile so se sive megle kakor kače, videlo se je, kakor bi se bile zamotale v grmičevje. Zrak je bil napolnen z elektriko. Podal sem se po drevoredu, kateri drži proti podzemeljskeji jami. Mislil sem na žensko z malo liso na lici, o katereji je doktor pripovedal... Zakaj je ona tukaj? Ali je ravno ona? Čemu jaz mislim, da je ona? Zakaj sem tako trdno v tem prepričan?

Vsaj ni malo ženskih z lisami na licih! Ko sem tako premišljeval, prišel sem k jami. Kaj zagledam? pod njenim obokom stoji ženska, zavita v črn šal, s slamnikom na glavi, tužno povešala je glavo na prsi; slamnik je zakrival njen obraz. Hotel sem se že vrniti, da bi jo ne motil v premišljevanji, ko je povzdignila glavo in ozrla se na me.

— Vera! zaklical sem nehoté.

Ona je zatrepetala in obleдела.

— Jaz nesem vedela, da ste vi tukaj.

Sedel sem zraven nje in prijel jo za roko. Davno pozabljen trepet prešinil me je po vseh žilah, ko sem zasilal ta mili glas; pogledale me je v oči s svojimi modrimi in mirnimi očmi, v njih izraževala se je neka nezaupnost ali očitjanje.

— Midva se že davno nesva videla, rekel sem jej.

— Davno, in oba sva se zelo spremenila!

— Tako, tedaj me ti ne ljubiš več?...

— Jaz sem omožena... rekla je.

— Zopet? Bil je vendar pred nekaterimi leti ravno ta uzrok, a mej tem...

Iztrgala je svojo roko iz moje in lice se je razžarilo.

— Znabiti ljubiš svojega družega moža?...

Ni mi odgovorila in obrnila se je proč.

— Ali je morda on ljubosumen?

Zopet molk.

— Seveda, on je mlad, lep, najbrž tudi bogat? in ti se bojiš... Pogledal sem v njen obraz, in prestrašil sem se: na njem videlo se je globoko upanje; v očeh so se bliskale solze.

— Povej mi, rekla je: — ali te tako veseli mučiti me. Morala bi te sovražiti. Od kar te poznam, nemam od tebe družega kakor trpljenje... Njen glas se je tresel; nagnila se je k meni, položila glavo na moje prsi.

„Morda si me ti,“ mislil sem si, „ravno zaradi tega ljubila; veselja se pozabijo, a trpljenja nikdar...“

Krepko sem jo objel, tako sedela sva dolgo. Naposled so se pa najina ustna približala in zljala se v gorek poljub. Njene roke so bile mrzle kakor led, a glava je bila vroča, kakor bi gorela. Mej

Hrvate kot brate in govoril za združenje Slovencev s Hrvati, in kjer so ga hrvatski zastopniki in ban Jelačić simpatično vzprijeli.

Tudi v Celji bil je dr. Kočvar središče, okoli katerega se je kristalizovalo narodno gibanje, osnovan je ondi l. 1862 s sodelovanjem družin rodoljubov narodno Čitalnico, katerej je dolgo vrsto let predsedoval, bil je tudi ustanovitelj našega lista, za kateri je v primeri s svojim skromnim imetkom žrtvoval jako znatno vsoto, sploh pa je pospeševal z besedo in dejanjem vsako narodno podjetje, udeleževal se vsakega shoda, vsake volitve in s svojo obče veljavno, ker mirno in premišljeno besedo, vsekdar pravo pogodil.

Bil je kot človek in zdravnik obče spoštovan in priljubljen, neumorno delaven in spisal nam je še par mesecev pred smrtjo prelepo knjižico „Slovenska mati“.

Njegove izredne zasluge pripoznala je tudi država ter podelila mu naslov cesarskega svetnika.

Zasluge njegove za naš narod pa bomo najbolj ocenili s tem, ako posnemamo njegov vzgled, ako se mu kažemo hvaležne, da kakor on vztrajno in neupogljivo delamo za našo sveto narodno stvar!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. februarja.

Obrtni odsek **državnega zbora** nadaljuje posvetovanja o načrtu glede obrtnih nadzornikov. §. 5. določuje njihovo področje v okviru obrtne postave; v prvi vrsti imajo ti nadzorniki paziti na to, da zadostujejo prostori, v katerih se izvršuje obrt, vsem zdravstvenim zahtevam. Potem morajo gledati na to, da stanovanja tovarniških delavcev neso zdravju nevarna, da se spolnujejo določbe glede delalne dobe, da se spisujejo imeniki delavcev in da se končno posebno ozira na telesni in duševni prospek učencev.

Rešitev vprašanja o kongruji zadela je ob denarne težave ter je izvršitev te postave v tem zasedanju postala negotova; baron Conrad sklicuje se na finančnega ministra, ki je izjavil, da državni zaklad za sedaj ni v stanju pripomagati za zboljšanje duhovniških dohodkov.

V imenu „českega kluba“ razgovarjal se je dr. Rieger dlje časa z naučnim ministrom. Česki poslanci imajo baje žalostno prepričanje, da se bodo njihove težnje, v kolikor zadevajo področje barona Conrada, le s težkim naporom dade dognati, dokler vodi poslednji naučno ministerstvo.

Pri imenovanju novih uradnikov za **Dalmacijo** se ni oziralo na reklamacijo dalmatinskih državnih poslancev glede hrvatskega jezika. „Narodni List“ piše, kako da se je zopet po deželi vzbudila nezadovoljnost, ko se je namestniškim tajnikom imenoval tuj uradnik, ki ne more zadostiti znani naredbi o znanju hrvatskega deželne jezika; to je namreč princ Fridrik Karol Hohenlohe. Zakaj, vpraša „N. L.“, so pa pri tacih razmerah osnovne postave, zakaj dotične ministrske naredbe in ukazi namestništva? Pomanjkanje sposobnih uradnikov pri namestništvu je tem življnejše, ker se ob enem predstavljajo od njega hrvaščine zmožni funkcionarji. „Nar. List“ je

bil dvakrat zaporedoma zaplenjen, ko se je vzdignil proti ponemčenju dalmatinskih uradov. — „Pozor“, govoreč o tej zadevi, vsklikne: „Tužna li usoda našega naroda v Avstro Ogrske! Tu v banovini upeljuje se Davidova magjarska šola za vzajemne uradnike: a glava zemlje in večina saborska trdita, da to ni kršenje zakona; v Dalmaciji uriva se v urade nemščina: a namestnik general, rodem Hrvat, daje zasegati liste, ki se temu protivijo in zagovarja to usiljevanje nasproti svojemu narodu. Doklej se bodo tako plačevale zasluge hrvatskemu narodu za moč in varstvo cesarstva!“

Vnanje države.

V zadnji seji **podonavke konference** prebere najprvo Granville ukrep konference, s katerim se zavrže zahteva Srbije, da se pripusti k evropskemu komisijonu. Ta ukrep se je tako utemeljil, da konferenca ne more premeniti značaja evropskega komisijona, kakor se je s pogodbami ustanovil. Na to prečita pl. Mohrenheim daljšo spomenico o zahtevah Rusije glede rokava Kijlije. Rusija zahteva v tej spomenici v glavni stvari izključno pravosodje po Kijliji ter pravico, da izvrši potrebna dela, ne da jih treba odobriti po evropskem komisijonu. Obljubi pa Rusija, da bo nekatere določbe o brodarstvu predložila komisijonu v odobrenje. Granville je zahteval v imenu konference ponatiskov spomenice za pojedine člane, kateri se bodo v kratkem razdelili. Mohrenheim je nadalje izjavil, da pričakuje s prihodnjim kurirjem še obširnejših podrobnosti in razlogov te spomenice, katere hoče priobčiti v prihodnji seji. Francija se bode baje najmanj ustavljala zahtevam Rusije; ona je smatra za opravičevane, ker gospoduje Rusija ob obeh bregovih Očakovega priustja Kijlijskega rokava. Francija tudi ne bi protestovala, ako bi htela n. pr. Rumunija Sv. Jurijev rokav pripraviti sposoben za brodarenje. To, da je pariška pogodba vsa tri priustja podredila evropskemu komisijonu, ne dela zapreke ruskim zahtevam, ker se je komisijon pač že odločil samo za rokav Sulina. Francija želi pač nekih garancij, katere bo pa Rusija skoro gotovo privolila. Angleški nazori tudi neso baš nasprotni Rusiji. Ni pa še povsem znano, kako mislijo druge vlasti o tej zadevi. Sedaj poslanci marljivo menjavajo depeše s svojimi vladami. Prihodnja konferenca pa najbrž da ne bo zadnja.

Bivši maršal **Bazaine** izdal je 400 strani obsežno knjigo z naslovom: „Episodes de la guerre de 1870 et le blocus de Metz par l'ex-maréchal Bazaine“, katera opisuje zgodovino francosko-nemške vojne z l. 1870. in ima v sebi mnogo oficijelnih depeš, pisem in obrisov. Nekatere teh listin razmnožene so s kamnopolom, mej drugim pismo, kojega je pisal Bazaine že po svoji obsodbi razcesarici španske, Izabeli, katerej je ta knjiga posvečena. Pridejano je tudi poročilo Bazainovo do cesarja Luis Napoleona na Wilhelmshöhe; temu poročilu dodal je Luis Napoleon svoje opazke. Konečno pismo Bazaine-ovo, v katerem svetuje carnici Evgeniji, da naj zasede konja ter stopi na čelo vojski v Metz. V enem poglavju razlaga Bazaine na drobno, kaj bi se bilo imelo l. 1870. vse zgoditi, da bi se bilo ognilo porazu ali pa ga vsaj zadrževalo.

Mej **Italijo** iz **Tripolisa** dogajale so se že dlje časa sem mnoge spletke, katerih pa vsaka posamezna ni bila tolike važnosti, da bi za njo trebalo zahtevati zadostenja. Pri zadnji še le pokazala se je ta potreba. Nek turšk častnik in eden iz turških uradnikov prodrla sta po noči v rezidenco

italijanskega konzula, češ, da imata položiti pritožbo; ter sta jela zmerjati in natepavati straže, dokler ju neso zapodile. Ker je italijanska vlada uvidela, da se ondakašnje oblasti glede tega dogodka ne ganejo, izjavila je v Carigradu, da bode odposlala v varstvo svojega konzula oklopnico v Tripolis ter je zahtevala zadostenja. To satisfakcijo dala je Visoka Porta italijanskemu poslaniku Corti-ju in ob enem zapovedala vrhovnemu guvernerju Tripolisa, da ima obiskati italijanskega konzula ter izraziti svoje obžalovanje nad tem činom; krivci pa so se kaznovali z zaporom. S tem je torej končan ta dogodek.

Dopisi.

Iz Maribora 22. februarja. [Izv. dop.]

Dopis iz Ptujja mi daje povod tudi o našej pošti nekoliko besed govoriti. Tudi v Mariboru, gder so našli preko tisoč slovenskih prebivalcev, to je tako zavednih, ki so za občevelni jezik slovenski zapisali, (drugi je mnogo več, okolica pak razven nekoliko nemškutarjev in priseljenih Nemcev čisto slovenska), vender neso razmere, kar se poštnega osobja in nemško-slovenskih tiskovin tiče, bolje nego v Ptujju, kar pak naj ne bodi ravno Ptujčanom v tolažbo. Pritožili smo se že pri poštnem oskrbnistvu in uložili dotično pritožbo recte prošnjo, katera je bila jako skromna in pohlevna, kar se razvidi iz tega, da so jo tudi Nemci čiste krvi podpisali: ali zaman, niti rešitve neso dobili, niti se dosle nič na bolje ni obrnilo, razen pri pošti in filialnej pošti samej, gder se odsle tudi dobivajo nemško-slovenske tiskovine. V prodajalnicah in tabak trafikah, gder se največ tiskovin prodava, je večinom vse pri starem ostalo, najbrž se izgovarjajo, da nikdo nemško-slovenskih tiskovin ne zahteva. Ali za božjo voljo, kdo se bode za vsako posamezno dopisnico ali nakaznico potezoval ali bečal ali k pošti po njo hodil ali pošiljal! To ne sme biti odvisno od vsakega prodajalca ali trafikanta, tu mora jedino pravičnost merodajna biti, osobito ker se Nemci s tem nikakor ne žalijo, ker stoji nemški napis na prvem mestu; kogar pak slovenske črke v oči bodejo, tak pretiranec naj si tiskovin slobodno naročuje iz bližnjih nemških mest. Da tudi tukajšnji rogovileži pripomajajo, da se prodajalci in trafikanti ne naroče nemško-slovenskih tiskovin, priča sledeči primer: Posled naše pritožbe so se izjemice v nekej tukajšnji trafiki, gder se shajajo večinom c. kr. gospodje, dobivale take tiskovine, ali le malo časa; odkar se je tam ugneznil in dobil sedež in glas glasoviti prižreb-ljani profesor (Nagele), od tistih dob so se slov. tiskovine čisto poskrile in izginile. Nadejamo se, da poštni in drugi uradniki temu neso krivi, dasi ravno jih je mnogo mej njimi, ki vsako slovensko črko sovražijo; zato pričakujemo od vlade in vodstva pošte, da se na naše opravičene tirjatve ozirajo, glede sposobnejših in slovenskega jezika zmožnih uradnikov in slovenskih tiskovin. Opozoriti se mora tudi vodstvo, da se v službo ne jemljejo slovenski neznaajoči praktikanti, posebno pak, da se jim vse dela ne prepuščajo.

nama začel se je jeden tistih pogovorov, kateri na papirji nemo nikakega smisla, katerih ne moremo ponoviti, ne zapomniti. Pomen glasu zamenj in dopolni v takih slučajih pomen besedij, kakor v italijanske operi.

Ona nikakor neče, da bi se jaz seznanil z njenim možem, onim majhnim šepastim starcem, katerega sem videl nedavno s kneginjo na šetališču; uzela ga je radi svojega sina; je bogat, in trga ga po udih. Jaz nesem ga najmanj smešil; ona ga ljubi kakor očeta, in ga bo goljufovala kakor moža... Čudna stvar je človeško srce v obče, žensko pa še posebej!

Verin mož, Semen Vasiljevič G... v je daljni sorodnik kneginje. On stanuje vstric nje. Vera je pogosto pri kneginji, obljubil sem jej seznaniti se z Ligovskima in dvorjaniti knežni, da bi tako ljudje manj opazili najino ljubezen. Na ta način se moji načrti ne bodo nič razdrli, poleg tega imel bom pa še svoje veselje...

Da, veselje, pravim!... kajti meni je že prešla ona doba duševnega življenja, ko še iščemo sreče, če čutimo potrebo silno in strastno ljubiti koga;

sedaj jaz želim biti samo ljubljjen, in še to le od malokoga; jedna sama ljubezen celo bila bi mi zadosti: pomilovanja vredna navada srca!...

Nekaj zdi se mi zelo čudno; nikdar še jaz nesem bil suženj kake ženske, katero sem ljubil, a vselej pridobil sem nepremagljivo oblast nad njeno voljo in nad njenim srcem, ne da bi se bil prizadeval pridobiti jo. Od česa to? — morda od tega, ker se nesem nikdar preveč navezal na katero, in se je vsaka bala, da bi me ne izgubila; ali je pa to — magnetičen upliv silnega organizma? ali se pa samo nesem nikoli seznanil z žensko s trdnim značajem.

Priznati moram, da ne ljubim ženskih s trdnim značajem: kaj tacega ne pristuje ženski...

Jedenskrat sem se bil zaljubil v žensko z nepremagljivo voljo, katere nesem mogel ukloniti... In ločila sva se v sovraštvo — ako bi se bila morda sešla pet let pozneje, ločila bi se bila drugače.

Vera je bolna, dasi tega ne pove; bojim se, da hira za jetiko, ali pa za ono boleznijo, ki jo imenujejo „fièvre leute“ — ta bolezen ni ruska, zato pa tudi ruskega imena nema.

Huda ura zalotila je naju v jami in zadržala naju pol ure daljše, nego sva mislila ostati. Ona ni zahtevala, da bi jej prisegal zvestobo, ne vprašala, ali sem ljubil katero drugo, od kar sva se ločila... Verjela mi je ravno tako, kakor nekda, z ravno isto neskrbnostjo... in jaz jo ne bom goljufal; ona je jedina ženska na svetu, katere bi goljufati ne mogel. Dobro vem, da se bova kmalu ločila, in to morda za zmiraj: hodila bova po različnih potih do groba; a spomin na njo ohranil bodem vedno v svojem srci; to sem jej že zagotovil mnogokrat, in ona mi verjame, dasi govori drugače.

Na konec sva se razšla; dolgo sem gledal za njo, dokler se njen klobuk ni skril za grmovjem in pečevjem. Srce mi je silno bilo, kakor prvokrat, ko sva se ločila. Oh, kako sem bil vesel tega! Ali se mi nemara vrača zopet mladost s svojimi vihrami, ali je pa to njen poslednji dar — za spomin?... Zares čudno! na videz sem še mladenič: obraz moj je, dasi bled, vender še svež, členi gibki in krepki, moji lasi so še gosti, oči se mi žaré in kri kipi...

(Dalje prih.)

Tukajšnja podružnica gospodarskega društva imela je nedavno sejo, h kateri je prišlo kakor po navadi le malo članov. Ako vprašajš zakaj tako imeniten zavod hira, izvedel bodeš od vsakega tudi nepristranskega Nemca, da je temu kriv prvosednik. Kmetko prebivalstvo, kateremu je v prvi vrsti namenjeno, je v obče posebno pa pri sejah jako pičlo zastopano, ker se njega govor prezira; razpravlja se namreč izključivo v nemškem, večini prebivalstva nerazumljivem jeziku. Da je predsedništvo v nepravih rokah, svedoči dovolj, da je predsednik iz prejšnjih časov znan in mnogokrat v „Slovenskem Narodu“ opisan takov strokovnjak v gospodarskih stvareh, da se v svoje sopruge gospodarstvo niti umešavati ne sme, kar je obče znano. V sejah se trati čas s čenčami, pri katerem poslu mu jeden umirovljeni dohtar rad oporeka, prav za prav pomaga, tako da se tega brbljanja še to malo številce poslušalcev naveliča in nevoljno odide. Govori se najraje o služinčadi, namesto da bi se na primer v ožigled preteče trtne uši razpravljalo, kako bi imel siromak kmet raynati in kaj bi kazalo storiti proti tej nevarnosti. Takov poduk odobren po večini veščakov bi se po moji misli moral tiskati, seveda ne samo nemški, nego tudi slovenski, in razpošiljati. Pa sami pouki bi zadostovali, ne nego dejanski bi morali pokazati, da jim je mar blagor ljudstva. Prositi bi se moral deželni odbor, naj se kmetom dadé po znižani ceni drevesa, mesto da se izvažajo v druge krovovine z vinom iz sadjerejske šole, katerim bi se naj priporočalo, naj jih nasajajo že sedaj po slabih odsojnih in nizkih legah vinogradnih, na pašnikih ob stezah i. t. d., kar pametnejši in premožnejši posamezniki že sedaj iz lastnega nagiba store; drugim pak bi trebalo dajati dobrih svetov in dejanski pripomagati in omogočiti s tem, da se jim cena dreves zniža. Da se ukoreninjene trsne sadike (živice) iz trsovnice ne smejo več prodavati in razpošiljati, je znano; kazalo bi pa tudi, da se rožje ne bi smelo prodavati in raznašati, da bi se tudi s tem kar mogoče omejila razširjatev tega pogubonosnega mrčesa. Ako bomo n. pr. tako delovali, zaprečimo kar mogoče dolgo, Bog daj za vselej, da ne dobimo trtne uši, in ako se vendar nesreča odkloniti ne da, nas ne najde celo nepripravljenih in malomarnih.

Dr. Otmar Reiser, poznan človekoljub, kateri hoče, da se mladim slovenskim Pekarčanom poučuje kakor papigam v nerazumljivem jeziku, je velik spoštovatelj cesarja Jožefa II. (katerega spomenik je Mariborčanom velikodušno podaril), pa samo zaradi njegovih germanizatoričnih tendenc, ne drugih uzvišenih lastnostij in kot dobrotnika kmetkega stanu. Zavoljo te zadnje lastnosti ga dr. Reiser gotovo ne spoštuje, ker inace bi ne bili tam, gder on sedaj infa svoja obširna posestva, mesto kmetov skoro sami vincarji in bi tudi ne mogel na tako nezasišlan način lesove izsekovati na Pohorji. Naj nikar ne misli in ne oporeka, da se bode sejanje in zasajanje dobro obneslo, obratno, na tako velikih goličavah in plešah, na visokih, viharjem izpostavljenih legah ne vzraste, nego pritlikovo drevje in grmovje, kar se lahko sam na velikanskih goličavah sosedne graščine Faalske, še bolj pak na Veliki Kapi vsak dan lahko prepriča. Tudi točo bomo še pogosteje imeli nego dosedaj.

Iz Radovljice 22. februvarja. [Izv. dop.] Dasiravno se je že mnogo pisalo o tukajšnji prostovoljni požarni brambi, vendar blagovolite vzprijeti še nekoliko vrstic iz moje roke.

Povsod, kjer se je še ustanovljala kaka prostovoljna požarna bramba, primorano je bilo gotovo društvo potrkati na vrata dobrih src. Tudi mi smo se obrnili do prebivalcev našega mesteca; videli in prepričani smo bili, da je društvo samo na sebi na prebivalce napravilo dober utis. Radi in z veseljem pomagali so nam premnogi z denarnimi sredstvi; napraviti si bomo sedaj zamogli brizgalnice in drugega potrebnega orodja. Omeniti pa moram tudi bližnje nam Predtržane in Lesčane; kajti tudi ti, sprevidevši korist in pomen naše družbe, pripomogli so z radovoljnimi doneski mnogo k nakupu potrebnega. Zahvaljujem se torej jaz v imenu cele družbe vsem darovalcem; priporočamo se jim pa tudi, da nam še za naprej ostanejo nagneni podpirajoči udje pro-

stovoljne požarne brambe, kadar pridemo v kako potrebo. Prepričani pa naj bodo vsi, da niti jeden krajcar se ne bode po nepotrebnem potratil; meščane in vse znane ude društva pa zagotovimo, da tukajšnji prostovoljni požarni brambi nikdar ne postane politika nje namen, ampak društvo bode skušalo koristiti mestu in okolici z žrtovanjem svojih močij in pomagati vsakemu brez razločka, ako ga zadene elementarna nesreča.

Zatorej udje prostovoljne požarne brambe, ne prepirajmo se in ne potegujmo se za reči, ki neso v področji našega delokroga, marveč z združenimi močmi delujmo in napredujmo v dobri reči in gaslo naše bodi: viribus unitis, vse za vero, dom, cesarja. Radovljčan.

Domače stvari.

† Ivan Šolar.

Par ur pozneje, ko nam je došla vest, da je umrl dr. Kočevár, prišla nam je na znanje druga jednako tužna vest, da je včeraj zvečer umrl naš veleučeni rojak in zvesti sin našega naroda gosp. Ivan Šolar, c. kr. deželni šolski nadzornik v Zadru. Ni nam možno pod silo tega udarca in zaradi kratkosti časa biti obširnimi, a to pa moramo izreči, da smo v njem izgubili izvrstnega šolnika, izbornega rodoljuba in človeka. „Narodni list“ piše o njegovej bolezi, pravi: More se reči, da je on (Šolar) žrtev delovanja na šolskem polji, ker je, nekoliko okreval od zadnje bolezni, hotel zopet delovati in to neumorno...

Pokoju je porojen 27. avgusta 1827. v Kropi na Gorenjskem, študiral je gimnazijo v Novem Mestu, sedmo in osmo šolo pa, tedanja filozofije in logiko, v Ljubljani. V mašnika bil je posvečen leta 1850. Bil je potem nekoliko časa odgojitelj sedanjega deželnega glavarja kranjskega, grofa Thurna v Radovljici, pozneje bišni učitelj pri tedanjem deželnem predsedniku Chorinskem. Leta 1853. dobil je suplenturo za klasično filologijo na ljubljanskej gimnaziji, ko je leta 1854 naredil izpit iz latinščine in grščine za celjsko gimnazijo. Leta 1857 dovršil je izpit za nadgimnazije in bil kmalu potem imenovan na gimnazijo v Gorico, kder je ostal do leta 1867. V tem letu dobi mesto na ljubljanskej gimnaziji. Leta 1871 bil je imenovan šolskim nadzornikom za Kranjsko, koder je ostal do svojega premeščenja v Dalmaijo leta 1879. Obširnejše poročilo nam je obljubljeno.

(† Martin Švajger.) V Starem Trgu poleg Loža umrl je včeraj občespoštovani in za svojo ožjo in širšo domovino zaslužni mož gosp. Martin Švajger, zdravnik in posestnik. Bil je odličen narodnjak in ni se udal nobeni sili tudi za časa Ogrincov in Auerspergov ne, dasiravno je kakor okrajni zdravnik in župan Loške doline tudi tem gospodom moral biti poslušen. Kdor ga je poznal, ga bode teško pozabil kot veseljaka, in komur je bil, kot pravega prijatelja. Odlikovan je bil tudi s križcem zaslug. Bodi mu zemljica lahka in vedni spomin!

(Gosp. Božidar Raič) praznuje jutri svoj 56. rojstni dan. Navzlic dvema izgubama, ki sta nas v jeden dan zadeli, želimo neomahljivemu boritelju za narodna prava, da bi skoro z nami užival plod svojega truda. Na mnogaja leta!

(Profesor Pera Budmani) na gimnaziji v Dobrovniku imenovan je v odbor za redakcijo akademičnega rečnika v Zagrebu. Ministerstvo na Dunaji se je že prosilo, da mu podeli potrebni dopust.

(Redek slučaj.) Martin Tihel iz Stoče je bil l. 1879 zatožen uboja in soga porotniki oprostili z 10 proti 2 glasoma. Vest ga je pekla in včeraj prišel je na Žabjak ter je obstal, da je zares kriv tega hudodelstva, zvečer pa umrl je vsled mrtvouda.

— (Bralno društvo v Krškem) priredi 25. t. m. za svoje družabnike sledečo veselico: 1. Veseli igri: „Uskok“ in „V spanji“; 2. petje, 3. igranje na glasovir.

— (Slovensko literarno društvo na Dunaji) ima v 27. dan februvarja meseca začenši o polu 8. uri zvečer svoj redni zbor. Spored: 1. Prečita se tajnikovo poročilo o poslednjem zborovanji; 2. O Fedorji Mihajloviči Dostojevskem, čita g. cand. prof. K. Štrekelj; 3. Volitev jednega odbornika; 4. Slučajnosti. Lokal: Kaiser's Restauration III. Ungarg. 27. V to zborovanje vabi ude in prijatelje društvu prijazno odbor

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celje 23. februvarja. Veliki slovenski patrijot, cesarski svetovalec dr. Stefan Kočevár umrl, pogreb bo v nedeljo popoldne ob treh.

Rim 23. februvarja. Generalni guverner v Tripolisu obiskal je oficijelno italijanskega konsula ter izrekel živahno obžalovanje o zadnjih dogodkih.

Pariz 22. februvarja. Izjava novega kabineta v kamorah obljubuje izvršitev postave z l. 1834. odstranitev princev iz vojaških služb, razne reforme, mirovno politiko na zunaj, osnovo ugledne parlamentarne republike.

Berolin 22. februvarja. Državna zbornica obravnava état bogočastja. Windthorst očita vladi, da nema resne volje pri pogodbah z Vatikanom, dasi želi cesar miru. Zahteva podrediti šolo nadzorstvu cerkve. Minister za bogočastje odbija očitaje, rekoč, da ne zabranjuje krščanske šole, zabraniti hoče le odločujoči upliv na šolo.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
19. febr.	7. zjutraj	741.70 mm.	— 3.4°C	sl. jvz.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	741.32 mm.	— 1.0°C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	742.18 mm.	— 3.2°C	sl. vzh.	obl.	dežja.
20. febr.	7. zjutraj	743.04 mm.	— 4.8°C	sl. vzh.	d. jas.	0.00 mm.
	2. pop.	744.24 mm.	+ 2.0°C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	747.13 mm.	+ 0.2°C	sl. vzh.	obl.	dežja.
21. febr.	7. zjutraj	749.43 mm.	— 4.6°C	sl. bur.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	749.17 mm.	+ 5.3°C	sl. bur.	jas.	
	9. zvečer	749.35 mm.	+ 0.3°C	sl. vzh.	jas.	dežja.
22. febr.	7. zjutraj	749.21 mm.	— 1.8°C	sl. bur.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	746.45 mm.	+ 8.6°C	sl. jvz.	jas.	
	9. zvečer	746.71 mm.	+ 1.8°C	brezv.	jas.	snega.

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk se je povsod znatno vzdignil in stal močno nad normalom; razdelitev je postala nekoliko neenakomernjša, ker je znašal razloček mej maksimum in minimumom že 7 mm. Temperatura je povsod, posebno zjutraj, nekoliko pala in postala vsled tega na več krajih podnormalna; tudi razločki mej maksimum in minimumom so se zveksali. Vetrovi so ostali nespremenjeni, le s tem razločkom, da so postali nekoliko slabotnejši. Nebo se je po dolgem prenehanji večinoma povsod stanovitno zjasnilo; tudi vreme je postalo vsled tega suho in stanovitno.

Dunajska borza

dné 23. februvarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld.	15	kr.
Srebrna renta	78	50	„
Zlata renta	97	45	„
5% marena renta	92	95	„
Akcije narodne banke	829	—	„
Kreditne akcije	304	20	„
London	119	85	„
Srebro	—	—	„
Napol.	9	49	„
C. kr. cekini	5	65	„
Nemške marke	58	50	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	118	50
Državne srečke iz l. 1864	100	97	75
4% avstr. zlata renta, davka prosta	97	50	„
Ogrska zlata renta 6%	119	80	„
„ „ 4%	88	30	„
„ papirna renta 5%	86	60	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	—	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	117	75	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	70	„

Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75
Kreditne srečke	100 gld.	170
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	121
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	225	75

Tužnega srca naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da je moj preljubljeni soprug, gospod

MARTIN SCHWEIGER,

bivši okrajni zdravnik, župan, posestnik in trgovec, odlikovan z zlatim križem za zasluge,

rojen v 16. dan meseca oktobra l. 1811. v Črnomlju, po kratkej a hudej bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoč, v 22. dan meseca februarja ob 10. uri dopoldne mirno v Gospodu zaspal.

Sprevod pokojnega bode v soboto v 24. dan meseca februarja ob 3. uri popoldne na pokopališče sv. Martina v Podcerkvi.

Priporočam pokojnega vsem v blag spomin in molitev.

V Starem Trgu pri Ložu, v 22. dan meseca februarja l. 1883.

Matilda Schweiger,
sopruha.

(111)

Kupi ali v najem se vzame posestvo s hišo,

katera je za obrtnijo (prodajalnice in krčmo) pripravna. Nastop 1. maja 1883. — Sporočila upravništvu „Slovenskega Naroda“.

(112—3)

Dobri akvisitêrji

za „EQUITABLE“, zavarovalno društvo za življenje v Zjedinenih Državah (Novo podjetje, l. 1882 — 1:8 milijonov gld.) vzprejmejo se takoj za dobro plačo. Reference se zahtevajo. Dopisi do glavnega zastopa na Dunaj, I., Elisabethstrasse 10.

(100—2)

Deželna
Rogaška
slatina.

Uspešni lek za želodčne bolezni. Naj prijetnejša hladilna pijača. V znanih originalnih in novih elegantnih Bordeaux-steklenicah po 1 in 1/2 litra. Dobiva se v vseh večjih prodajalnicah in restavracijah. Glavna zaloga pri gg. bratih Mayer na Dunaji, Josipu Hoffmann-u v Budapešti, Ertl-u & Krepsch-u v Gradcu in pri vodstvu v Slatini. (109—1)

Umetne (574—50) zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem ameriškem sistemu v zlatu, vulkanitu ali celulojdu brez bolečin. Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin
zobni zdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckega mostu, v I. nadstropji.

21. februarja: Marija Bergant, hišnega posestnika hči, 8 let, sv. Jakoba trg št. 7, za difterijo. — Marija Šubic, 18 let, Hrenove nlice št. 7, za trebušno legirjem.

Umrlj so v Ljubljani:

22. februarja: Roza Černe, urarjeva hči, 7 mesecev, sv. Petra cesta št. 38, za otrpjenjem pluc. — Ivana Martinica, de-lavka, 57 let, Lmonska cesta št. 19, za sušico. — Martin Tihel, delavec, 48 let, Hrenove nlice št. 13, za otrpjenjem srca. — Jo-žef Kavčič, mizar, zlati kaznec, 42 let, Ulice na Grad št. 12, za jetiko.

Dosežena ozdravljenja

jetične bolezni, občne slabosti, slabega prebavljenja in teka, kašlja, bolezni v grlu, želodci, prsih in plučah z Ivan Hoff-ovimi sladnimi preparati, z jedino pravim Ivan Hoff-ovim sladnim zdravstvenim pivom, sladno zdravilno čokolado in sladnimi bonboni, kateri preparati so dobili že 58 odlikovanj; jedino pravi in zdravilni le, če so v modrem papirji in če imajo na znamki izumiteljevo sliko.

C. kr. dvornemu založniku glavnih suverenov Evropskih, gospodu Ivanu Hoff-u, kr. komisijskemu svetovalcu, posestniku zlatega križca za zasluge s krono, vitez visokih pruskih in nemških redov, na Dunaji; tovarna: Grabenhof, Bräunerstrasse 2, comptoir in fabriška zaloga: Graben, Bräunerstrasse 8.

Vaše blagorodje! Berlin, 31. oktobra 1882.

Ko se najiskrenejšje zahvalujem izumitelju Iv. Hoff-ovih sladnih izlečkov, evropsko slavnemu dvornemu založniku mnogih vladarjev, g. Iv. Hoff-u v Berlinu, storim to zato, ker mi je z njegovo srečno iznajdbo sladnega zdravilnega piva rešil življenje. Jedno leto je že temu, da sem občutil v prsih neko težo, ki me je hotela končati. Vedno opasneje mi je bilo. Ko se je moj zdravnik vsestransko trudil olajšati mi trpljenje, svetoval mi je sled-njič, da naj opustim vsa doslej uporabljana zdravila in da naj poskusim s sladnim izlečkom Iv. Hoff-ovim. Prav z upadlim upanjem pričel sem z na-svetovanimi zdravili.

Pa jedva je preteklo mesec dnij, ko je bil že moj život kar izpre-menjen; novo življenje mi je vzhajalo, občutil sem nepopisljivo olajšanje, kakor nikdar prej svojo dolgotrajno boleznijo. Naravno, da sem nastavljal zdravilo. — Hvala Bogu, sedaj sem zdrav! Poleg svojemu zdravniku za-hvaljujem se le Iv. Hoff-u za svoje zdravje. Naj bi še dolgo dolgo časa deloval v prid trpečemu človeštvu!

W. Ziegenbein, zasebnik, Unter den Linden 78.

Cene pravemu Iv. Hoff-ovemu sladnemu zdravilnemu pivu: 13 steklenicam 6:06 gld., 28 steklenicam 12:68 gld., 58 steklenicam 25:48 gld. — Od 13 steklenic višje prosti dovoz v hišo. Pošiljano izven Dunaja: 13 ste-klenic 7:26 gld., 28 steklenic 14:60 gld., 58 steklenic 29:10 gld.; 1/4 kile sladne čokolade I. 2:40 gld., II. 1:60 gld., III. 1 gld. (Pri višjih množinah rabat.) — Sladnih bonbonov zavitek 60 kr. (tudi 1/2 in 1/4 zavitka). Izpod 2 gld. se ničesa ne razpošilja.

Glavne zaloge v Ljubljani: P. Lassnik, trgovec; v Celji: J. Kupferschmied; v Mariboru: F. P. Hollasek; v Gorici: G. Cristofolletti; v Reki: N. Pavačić; v Puji: J. Kasimir, V. Sellinschegg; v Trzinu: F. Reitharek in pa po vseh večjih lekarnah po deželi. (26—7)

58krat odlikovano. Ustanovljeno leta 1847.

Ivana Hoffa zdravstveno pivo iz sladnega izlečka

proti oslavljenju, siromaštvu na krvi, kakor tudi najboljšje sredstvo rekonvales-centom od vsake bolezni.

Ivana Hoffa koncentrirani sladni izleček

za na prsih in plučih bolne, za zastareli kašelj in neduho.

Tisoč priznanj iz vseh delov sveta je najboljši dokaz zdravstvene vrednosti

Ivan Hoffovih sladnih pre-aratov.

Najnovejše zahvalnice.

G. Ivanu Hoffu, izumitelju po vsem svetu razširjenih preparatov iz sladnega izlečka, dvornemu založniku skoro vseh suverenov, Dunaj, I., Graben, Bräunerstrasse št. 8. Tovarna: Grabenhof št. 2.

Blagorodni gospod! S hvaležnostjo Vam javljam, da so Vaše zdravstveno pivo iz sladnega izlečka Ivana Hoffa ter Vaši Hoffovi sladni bonboni za prsa pri mojej bolezni izvrstno pomagali. Sedaj lahko glasneje govorim, kašelj in bolečina v prsih mi ponehujeta ter se nadejam, da bodem mogel sko-ro Vam na čast zaklicati: „Živio plemeniti gospod Ivan Hoff!“ Prosim Vas, da mi zopet pošljete 13 sklenic piva in jeden zavitek sladnih bonbonov. Znamenujem se odličnim spoštovanjem Trnovac (na Hrvatskem), 8. avgusta 1882.

Mihael Lovro, učitelj.

Vaše blagorodje! Prosim Vas, pošljite mi zopet po poštne povzetji 28 sklenic Vašega izvrstnega Iv. Hoffovega zdravstvenega piva iz sladnega izlečka in 5 zavitev Ivan Hoffovih sladnih bonbonov za prsa v modrem papirji. Ob enem Vam poročam, da sem vsled plučnega vnetja in jedno leto trajajočega bljuvanja krvi uže pet let bolehal na hripavosti in bodenji v dušniku; odkar pa rabim sladno pivo, se uže veliko bolje počutim ter upam, da bodem po daljšem uporabljenji popolnem ozdravil; sicer pa, če le moje zdravje vsaj tako ostane, kakor je sedaj, sem po-polnem zadovoljen z zdravstvenim vspehom Vašega Iv. Hoffovega piva iz sladnega izlečka. Z najodličnejšim spoštovanjem Vam vedno udani

Eduard Kollman, zemljemerski nadzornik.

Maribor, 27. novembra 1882.

Glavne zaloge v Ljubljani: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Mih. Kastner.

V Kranji: Franjo Dolenc; v Celji: Kupferschmidt, lekarnar; v Reki: G. Catti, lekarnar; v Gorici: G. Cristofolletti, c. kr. dvorni lekarnar; v Mariboru: P. Holasek; v Puji: Kasimir; v Trzinu: Monay; v Trstu: lekarnar J. Seravalle in F. S. Prinz.

Cene v Ljubljani: Zdravstveno pivo iz sladnega izlečka: 1 steklenica 56 kr., 13 sklenic 6 gld. 72 kr., 28 sklenic 14 gld., 58 sklenic 28 gld. — V zavitku iz Ljubljane: 6 sklenic 3 gld. 82 kr., 13 sklenic 7 gld. 32 kr., 28 sklenic 14 gld. 60 kr., 58 sklenic 29 gld. 10 kr. — Koncentrirani sladni izleček 1 sklenica 1 gld., 1/4 sklenice 60 kr. — Čokolada iz sladnega izlečka 2 gld. 40 kr., 1 gld. 60 kr. in 1 gld. za 1/4 klg. — Bonboni iz sladnega izlečka za prsa po 60, 30, 15 in 10 kr. za za-vitek; pri večjem naročilu popusti se v cenah. (791—10)

Ivana Hoffa bonboni iz sladnega izlečka za prsa. Ivana Hoffa koncentrirani sladni izleček.

Pravi Hoffovi bonboni iz sladnega izlečka so le v modrem zavitku.